

Izziv B2: Razprava

Znam oblikovati svoje mnenje in o njem razpravljati.

Vzgoja za podjetnost

Debatni klub

Kako si lahko izmenjamo argumente za in proti določeni temi ter smo hkrati pravični?
Debatni klub vas bo naučil pravil in vam pomagal usvojiti razpravljanje o spornih temah,
ki se morda celo tičejo vaše skupine.

Priročnik za dijake

Program Izzivi podjetnosti za mlade,

osnovan na podlagi TROJNEGA modela izobraževanja za podjetnost – www.youthstart.eu

Osnovne veščine podjetnosti		Podjetnostna kultura				Vzgoja za podjetnost					
	Izziv: Ideja		Izziv: Junak		Izziv: Empatija		Izziv: Pripovedovanje zgodb		Izziv: Prijateljstvo		Izziv: Moja skupnost
	Moj osebni izziv		Izziv: Stojnica z limonado		Izziv: Perspektive		Izziv: Vrednost odpadkov		Izziv: Odprta vrata		Izziv: Prostovoljec
	Izziv: Trg		Izziv: Moj projekt		Izziv: Ekstremno		Izziv: Reci DA		Izziv: Strokovnjak		Izziv: Razprava

TROJNI model je celosten sistem poučevanja, ki zajema tri segmente:

»**Osnovne veščine podjetnosti**« obsegajo osnovne kvalifikacije za podjetnostno razmišljanje in delovanje oz. natančneje, kompetence za razvijanje in uresničevanje idej.

»**Podjetnostna kultura**« se nanaša na spodbujanje kulture doveznosti, empatije, timskega dela, ustvarjalnosti, postavljanja ciljev in samoiniciativnosti ter tveganja in zavedanja tveganj.

»**Vzgoja za podjetnost**« je usmerjena k povečanju socialnih kompetenc in opolnomočenju dijakov v vlogi državljanov, ki so pripravljeni prevzeti odgovornost zase, za druge in za okolje.

Vsak izziv spada v eno od **18 skupin izzivov**, vsaka skupina izzivov pa se nanaša na enega od treh segmentov TROJNEGA modela. Ena skupina izzivov je lahko sestavljena iz več izzivov na različnih ravneh. Črkovne oznake v gradivih za učitelje nakazujejo sledeče ravni poučevanja:

A1 – raven razrednega pouka; A2 – raven predmetnega pouka; B1, B2 in C1 – različne podravni znotraj ravni srednješolskega pouka. Vsaka raven nadgrajuje prejšnjo raven.

Delovni list 1: Pojasnilo naloge

Vrednotenje nastopa v razpravi

Opis: Tekom enega tedna si se soočal z izzivom, da razmisliš in pripraviš argument glede vrste vročih vprašanj, pri čemer si zavzel stališče »za« ali »proti«. Moral si celo zavzeti stališče, s katerim se morda nisi strinjal in pripraviti argument. Razumevanje »druge plati« vprašanja in sposobnost zagovarjati jo ti bo v veliko pomoč pri lastnem argumentu med razpravo. V naslednjih 10 učnih urah se boš udeležil 5 različnih razprav.

1. del: Zavzemi stališče! Si »Za« ali »Proti«?

Pripravi argument

S svojo skupino boš moral pripraviti argumente za različne razprave. Imej v mislih, da ni nujno, da zagovarjaš stran, s katero se strinjaš. Moraš samo pripraviti tehten argument. Z uporabo danega delovnega lista razmisli o spodnjih vprašanjih.

1. Kakšno je tvoje stališče? Ali si s svojo skupino zavzel zagovorniško ali negacijsko stran? Zakaj?
2. V obliki izjave navedi tri razloge/podrobnosti/dejstva, ki podpirajo tvojo stran.
3. Svoje izjave podpri z vsaj tremi primeri.

Razumi svojega nasprotnika! Pripravi in razumi argument svojega nasprotnika

Če boš razumel stališče in argument svojega nasprotnika, boš lahko okrepil lastnega. Uporabi isti proces, kot si ga uporabil pri pripravi argumenta za svojo ekipo, vendar tokrat s perspektive svojega nasprotnika.

1. Katere močne točke/šibke točke si opazil v nasprotnikovem argumentu?
2. Predstavljaš si, da si tvoj nasprotnik. Katere šibke točke bi lahko drugi opazili v tvojem argumentu? Kako bi lahko na podlagi tega izboljšal svoj argument?

2. del: Poskusna razprava!

Igranje vlog znotraj svoje skupine

1. Znotraj svoje skupine določi vloge A) zagovorniška stran, B) negacijska stran in C) občinstvo/sodnik.
2. Vadite te vloge z argumentiranjem obeh strani teme.
3. Vrednotite se z uporabo spodnje rubrike.
4. Po vsaki vaji razmisli o močnih točkah/šibkih točkah argumenta in dodaj morebitne opombe, ki jih potrebuješ za vajo.

Delovni list 2: Nastop/ samovrednotenje

Raven	Vsebina in oblika	Slog in jezik predstavitve
0	Moja vsebina in argument nista dosegla nobenega od spodaj opisanih standardov.	Moj nastop ni dosegel nobenega od spodaj opisanih standardov.
1-2	Moj govor ni bil v skladu z zahtevano časovno omejitvijo in ga moram še malo urediti. Moje stališče zagovornika oz. opozicije ni bilo jasno razvidno. Morda sem pozabil storiti nekaj od naštetega: Podal sem vsaj en močen argument za svoje stališče ali pa vsaj en konkreten primer. Moj izbor argumentov in primerov temelji predvsem na mnenju in moj argument morda ne deluje veljaven.	Z občinstvom sem redko vzpostavil očesni stik in nisem govoril dovolj jasno in glasno. Svojega govora se nisem dobro naučil in bi ga moral še vaditi. Sposoben sem bil preveriti, če je nasprotnikov govor utemeljen, pretehtati njegov argument in uspešno uporabiti vsaj 1 strategijo: 1) Moj odgovor se je nanašal specifično na argumente nasprotne ekipe. 2) Odgovoril sem na nasprotnikove protiargumente. 3) Postavil sem vprašanja, ki so izpodbijala nasprotnikovo stališče, in ki jih ta ni obravnaval. 4) Sposoben sem bil prepoznati močne točke/šibke točke stališča svojega nasprotnika.
3-5	Čeprav sem dokončal svoj govor in imam argument, moram svoje ideje še dodatno urediti. Moje stališče zagovornika oz. opozicije mora biti bolj jasno razvidno. Podal sem vsaj en močen argument za svoje stališče in vsaj en konkreten primer. Moj izbor argumentov in primerov temelji na kombinaciji dejstev in mnenj.	Z občinstvom sem občasno vzpostavil očesni stik in govoril dokaj jasno in glasno. Govora sem se naučil, vendar bi ga moral še vaditi. Sposoben sem bil preveriti, če je nasprotnikov govor utemeljen, pretehtati njegov argument in uspešno uporabiti vsaj 2 strategiji: 1) Moj odgovor se je nanašal specifično na argumente nasprotne ekipe. 2) Odgovoril sem na nasprotnikove protiargumente. 3) Postavil sem vprašanja, ki so izpodbijala nasprotnikovo stališče, in ki jih ta ni obravnaval. 4) Sposoben sem bil prepoznati močne točke/šibke točke stališča svojega nasprotnika.
6-8	Moj govor in argument je bil premišljen in je večinoma sledil predpisanemu redu razprave. Imam dokaj jasno oblikovano stališče zagovornika oz. opozicije. Podal sem vsaj dva močna argumenta za svoje stališče in vsaj dva konkretna primera za vsakega. Moj izbor argumentov in primerov temelji večinoma na dejstvih, zaradi česar je moje stališče tehtno.	Z občinstvom sem vzpostavil očesni stik in govoril jasno in glasno. Svoj govor sem predhodno vadil in sem se ga dobro naučil. Sposoben sem bil preveriti, če je nasprotnikov govor utemeljen, pretehtati njegov argument in uspešno uporabiti vsaj 3 strategiji: 1) Moj odgovor se je nanašal specifično na argumente nasprotne ekipe. 2) Odgovoril sem na nasprotnikove protiargumente. 3) Postavil sem vprašanja, ki so izpodbijala nasprotnikovo stališče, in ki jih ta ni obravnaval. 4) Sposoben sem bil prepoznati močne točke/šibke točke stališča svojega nasprotnika.

Izziv B2: Razprava

Izzivi podjetnosti za mlade

9-10

Moj govor in argument je bil premišljen in je sledil predpisanemu redu razprave. Imam zelo jasno oblikovano stališče zagovornika oz. opozicije. Podal sem tri močne argumente za svoje stališče in vsaj tri konkretne primere za vsakega. Moj izbor argumentov in primerov temelji zgolj na dejstvih, zaradi česar je moje stališče zelo tehtno.

Z občinstvom sem vzpostavil veliko očesnega stika in govoril jasno in glasno. Svoj govor sem predhodno vadil in sem se ga odlično naučil. Sposoben sem bil preveriti, če je nasprotnikov govor utemeljen, pretehtati njegov argument in uspešno uporabiti vse strategije: 1) Moj odgovor se je nanašal specifično na argumente nasprotne ekipe. 2) Odgovoril sem na nasprotnikove protiargumente. 3) Postavil sem vprašanja, ki so izpodbijala nasprotnikovo stališče, in ki jih ta ni obravnaval. 4) Sposoben sem bil prepoznati močne točke/šibke točke stališča svojega nasprotnika.

Delovni list 3: Delovni list za razpravo

NALOGA: Po obravnavi ključnih vprašanj z učiteljem bo morala tvoja skupina opisati svoje stališče do določene problematike. Uporabi spodnji delovni list za razpravo, ki ti bo pomagal strukturirati stališče.

Ključna vprašanja:

- Kakšno stališče ima tvoja skupina do te problematike? Zakaj?
- Navedi tri glavne argumente, ki podpirajo to stališče.
- Kaj bi si tvoji nasprotniki mislili o teh argumentih? Bi se jim zdeli šibki? Ali močni? Zakaj? Razmisli in argumente temu primerno spremeni.
- Kakšne argumente meniš, da bi imel tvoj nasprotnik zoper tvoje stališče?
- Ali se ti zdi, na podlagi lastnih argumentov, da je tvoje stališče močnejše ali šibkejše od nasprotnikovega? Zakaj?

Naslov:

UVOD:

1. DEL:

Na kratko opiši ozadje teme. Uporabi čim več dejstev, ki ti bodo pomagala izraziti stališče.

Glede na podana dejstva se naše stališče glasi:

Glavni argumenti, ki podpirajo naše stališče, so:

1. _____
2. _____
3. _____

Izziv B2: Razprava

Izzivi podjetnosti za mlade

Sedaj to zapiši v stavku!

1. stvar _____,
2. stvar _____ in
3. stvar _____,

so tri stvari, ki sem se jih naučil in o katerih bom razmišljal v spodnjem besedilu.

JEDRO:

2. DEL:

ARGUMENT 1:

Prvič (ali pa uporabi drug izraz), argument 1 je razlog za naše stališče do te teme.

Navedi tri dejstva, ki podpirajo tvoj argument!

Dejstvo 1: _____

Dejstvo 2: _____

Dejstvo 3: _____

ARGUMENT 2:

Drugič (ali pa uporabi drug izraz), argument 2 je še en razlog za naše stališče do te teme. Navedi tri dejstva, ki podpirajo tvoj argument!

Dejstvo 1: _____

Dejstvo 2: _____

Dejstvo 3: _____

ARGUMENT 3:

Nazadnje (ali pa uporabi drug izraz), argument 3 je zadnji razlog za naše stališče do te teme.

Navedi tri dejstva, ki podpirajo tvoj argument!

Dejstvo 1: _____

Dejstvo 2: _____

Dejstvo 3: _____

ZAKLJUČEK:

3. DEL:

Kot lahko vidite, so (ARGUMENT 1) _____ ,
(ARGUMENT 2) _____ ,
in (ARGUMENT 3) _____

močno spremenili moje stališče do _____

Izziv B2: Razprava

Izzivi podjetnosti za mlade

* Potem ko si izpolnil grafični organizator, prepisi svoj govor na ločen list papirja.

Delovni list 4: Dijaška razprava

Vrstniško ali samovrednotenje

Za vsakega od kriterijev si postavi oporna vprašanja. Glede na to, kako dobro si odgovoril na posamezno vprašanje, se oceni z ocenami med 5 (odlično), 3 (zadovoljivo) in 1 (potrebno izboljšave).

OPOMBA: Na podlagi teh kriterijev bo učitelj ocenil vašo končno razpravo!

Kriteriji	Oporna vprašanja	Točkovanje 1 (potrebno izboljšave) 3 (zadovoljivo) in 5 (odlično).
Obvladanje vsebine	Kako prepričljiv je tvoj argument? So dejstva okrepila tvoje stališče? Za kako dobrega poznavalca te teme si se prikazal? Je tvoj argument širok, globok, natančen in izviren? Je bil tvoj argument tako močan, da ga je bilo težko izpodbijati?	1 2 3 4 5
Veščine razpravljanja	Si bil zmožen ustno izraziti dobro strukturiran argument in ga podpreti z vrsto razlogov, podrobnosti ali dejstev? Si se bil sposoben osredotočiti na argument in nisi govoril o nepomembnih stvareh? Si bil zmožen izpodbijati nasprotno stališče z vprašanji in konkretnimi dejstvi? Si najdlje argumentiral najpomembnejše vidike? Si preudarno uporabil dodeljeni čas?	1 2 3 4 5
Komunikacijske spretnosti	Se te je slišalo? Si uporabil skrbno izbrane besede in ton glasu, da bi bil tvoj argument še prepričljivejši?	1 2 3 4 5
Nastop	Kako prepričljiv si bil? Ti je uspelo pritegniti občinstvo?	1 2 3 4 5
Interakcija	Kako dobra je bila tvoja interakcija z občinstvom? Si vzpostavljaj očesni stik, govoril neposredno občinstvu in se dobro odzival na vprašanja?	1 2 3 4 5
Skupinsko delo	Si bil zmožen razviti ekipno strategijo, ki je vključila vse člane skupine? Se je vsak član skupine vključil v razpravo, ne da bi ponavljal besede drugega?	1 2 3 4 5

Delovni list 5

Končno samovrednotenje

Svojo uspešnost oceni tako, da v ustreznem stolpcu obkrožiš primerno število smeškov!

Sposoben sem prepoznati svoje vrline in slabosti ter dosledno stremim k svojim ciljem.	☺	☺☺	☺☺☺
Pri tem sem pripravljen prevzeti odgovornost in premagati morebitne ovire.	☺	☺☺	☺☺☺
Med pogovorom z drugimi znam poiskati argumente za svoje ideje na strukturiran način.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam se mrežiti z drugimi in skupaj z njimi zbirati ideje o tem, kako bi lahko sodelovali.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam razviti ustrezne strategije za reševanje težavnih situacij, ki bi nastale med sodelovanjem.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam izraziti svoje mnenje v obliki argumenta in ga podpreti z razlogi, podrobnostmi ali dejstvi.	☺	☺☺	☺☺☺
Sposoben sem poslušati argument, podvomiti vanj in svoje dvome preoblikovati v vprašanja.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam razpravljati in hkrati ostati osredotočen na temo.	☺	☺☺	☺☺☺
Sedaj mi gre oblikovanje argumenta bolje od rok.	☺	☺☺	☺☺☺
Sposoben sem zlahka pripraviti ekipno strategijo za razpravo.	☺	☺☺	☺☺☺

➔ Delovni list 6

Zaključna samorefleksija

1. Če razmisliš o tem izzivu, se ti zdi, da si izboljšal svoje splošne veščine razpravljanja? Zakaj da oziroma zakaj ne? Podaj najmanj tri primere in pojasni.

2. Ali bi lahko karkoli iz tega izziva uporabil v svojem vsakdanjem življenju? Kaj bi to bilo? Naštej in pojasni, kako bi uporabil naštet.

3. Ali opaziš kakšne podobnosti med ustno predstavitvijo argumenta in pisanjem razpravljalnega eseja? Podobnosti ponazori s primeri.

4. Te po dokončanju tega izziva še kaj zanima ali pa si želiš o čem izvedeti kaj več? Naredi seznam in natančno pojasni, o čem si želiš izvedeti kaj več.

5. Dodatni komentarji.
